

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Explanatio In Psalmos

Complectens Psalmos à 26 ad 50

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Dusseldorpii, 1761

VD18 15558428-001

Psalmus XXXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53361)

Pergit in adhortatione : Conserva innocentiam erga te ipsum ; judica , quod rectum est , erga proximos : quia dabit Deus in præmium homini pacifico , ut relinquat filios post se ; vel sensu altiori intellige de bonis residuis post mortem propter bona opera. Contrà injusti , nemine excepto , peribunt , nec filios in hoc sæculo relinquent , nec boni aliquid eis reliquum erit , cùm omnia in concupiscentiis suis , & sceleribus consumpserint.

Thau. v. 41. *Salus autem justorum à Domino , & protector eorum in tempore tribulationis.*

v. 42. *Et adjuvabit eos Dominus , & liberabit eos , & eruet eos à peccatoribus , & salvabit eos , quia speraverunt in eo.*

Hæc est recapitulatio Psalmi totius , & satis aperta , & perspicua.

PSALMUS XXXVII.

Titulus : *Psalmus David , in rememorationem de Sabbato.*

Psalmus hic unus est ex iis , qui propriè ad poenitentiam pertinent ; compositus à poenitente Davide , in rememorationem Sabbati , h. e. quietis amissa in statu innocentia ; Possset etiam intelligi de Sabbato , quod agit bona conscientia , dum gratiâ Dei fruitur ; & quod amittit , qui peccat , & cujus
cum

cum gemitu recordatur, qui veram poenitentiam agere incipit.

Argumentum est oratio poenitentis, similis illi, qua habetur Ps. 6. ; & valde probabile est compositam esse eo tempore, quo David fugit de Jerusalem ob persecutionem Absolonis.

v. 1. Domine, ne in furore tuo arguas me, neque in irâ tua corripas me.

Precatur, ut Deus eum non puniat in irâ, & furore, ut judex cum reis facit, sed in misericordiâ, ut medicus cum ægrotis se gerit.

v. 2. Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, & confirmasti super me manum tuam.

Ut facilius veniam impetret, incipit coram Deo deplorare infelicitatem, quam secum affert peccatum lethale. Nam experior iram tuam gravissimam esse: multæ enim tribulationes, te puniente peccatum meum, acciderunt mihi, nec leviter tantum terigerunt, quia tu manum tuam aggravâsti super me, ut sagittæ profundius penetrarent.

v. 3. Non est sanitas in carne mea à facie iræ tuæ, non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Describit effectum sagittarum. Aspectus iræ tuæ, quæ mihi semper ante oculos mentis versatur, carnem meam affli-

git, pallere, & languere cogit. Aspectus deformitatis, & gravitatis culpæ meæ ita me conturbat, ut nulla sit requies, & ipsa etiam ossa contremiscant.

v. 4 Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum, & sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Ratio, cur tantopere perturbetur: quia peccata mea multa sunt, & magna. Unum adulterium cum homicidio conjunctum vocat multa peccata, quia in eo varias deformitates considerat. Nam offendit primò servum fidelem, eripiendo ei uxorem, & vitam; secundò Bethsabeam, spiritualiter eam occidendo; tertio uxores proprias, non servando eis fidem; quartò populum univèrsam malo exemplo; demum Deum. Gravitatem peccati agnoscit ex adjunctis: occidit Uriam, innocentem, fidelem, qui tum Davidi militabat; ipsum ministrum suæ mortis esse voluit; & quia scripserat ad Joab, ut Uriam occideret, credi voluit, illum magni criminis reum esse, & sic famam maculavit: demum, quæ summa gravitatis causa est, se Deo pro tot, & tantis beneficiis ingratum exhibuit.

v. 5. Putruerunt, & corruptæ sunt cicatrices meæ, à facie insipientiæ meæ.

Intellige hæc de 9. mensibus inter peccatum,

catum, & admonitionem Nathan Prophetæ. Insipientia mea, quæ causa fuit, ut peccati vulnera non adverterem, & eadem per pœnitentiam curare differrem, etiam causa fuit, ut eadem putrescerent, & graviora, magisque incurabilia fierent. Per cicatrices non intellige signa, quæ remanent post curationem plagæ, sed plagam non curatam, quæ solet claudi ad modum cicatricis; sed quia non expressus sanguis corruptus, nec aliis mediis fovetur, putrescit, & corrumpitur.

v. 6. *Miser factus sum, & curvatus sum usque in finem: tota die contristatus ingrediebar.*

Miser factus sum miseriam culpæ, & pœnæ, & curvatus valde, tum quia faciem animæ à Deo converti ad carnales, & infimas voluptates; tum quia præ pudore cælum aspicere non possum, & humilis, atque abjectus terram aspicere cogor; & ideo, mordente conscientia, totâ die mœrens incedebam. Quæ lætitia sit homini misero, agnoscenti miseriam suam?

v. 7. *Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus, & non est sanitas in carne mea.*

v. 8. *Afflictus sum, & humiliatus sum nimis: rugiebam à gemitu cordis mei.*

Transit à peccato suo particulari ad corruptio-

ruptionem generalem, quam in carne suâ experiebatur, unde illud particulare peccatum manaverat. Pars ista bestialis, & concupiscens, disrupto fræno justitiæ originalis, parit perpetuò desideria ignominiosa, & turpia, & ideo repletur illusionibus spirituum malignorum: *& non est sanitas in carne meâ* ob malum passionum variarum, quæ illam infirmant: & ideo *afflictus sum &c.* quia pudet me hominem ratione præditum istis bestialibus moribus non posse carere, & ideo rugiebam præ dolore, à gemitu interiore cordis mei provocatus ad rugitum, & clamorem externum.

Ps. 9. Domine ante te omne desiderium meum, & gemitus meus à te non est absconditus.

Declarat, ad quem corde gemat. Tu Domine, solus vides omne desiderium meum, quod non est aliud, nisi ut aliquando liberatus à concupiscentiâ malâ, perveniam ad perfectam quietem.

Ps. 10. Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea, & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum.

Pergit describere corruptionem naturæ humanæ. Illud *cor meum &c.* significat bellum intestinum ex rebellione partis inferioris à superiore; addit natam indè infirmi-

firmitatem, ut homo, velit, nolit, patiat-
tur desideria mala; & demum ignorantiam
in mente.

ψ. 11. *Amici mei, & proximi mei adversum
me appropinquaverunt, & steterunt.*

Peccati pœnæ etiam sunt bella externa,
persecutiones, detractiones &c. In hâc
rebellione Absolonis etiam multi amico-
rum, & proximorum meorum adversus
me conspirârunt.

ψ. 12. *Et qui juxta me erant, de longe stete-
runt, & vim faciebant, qui quærebant animam
meam.*

Illi etiam, qui juxta me esse solebant, ut
milites, aut servi, longè recesserunt, nec
adesse voluerunt tempore persecutionis;
interim inimici vi magnâ quærebant vitam
mibi adimere.

ψ. 13. *Et qui inquirebant mala mihi, locuti
sunt vanitates, & dolos totâ die meditabantur.*

ψ. 14. *Ego autem tanquam surdus non audie-
bam, & sicut mutus non aperiens os suum.*

ψ. 15. *Et factus sum sicut homo non audiens, &
non habens in ore suo redargutiones.*

Hæc perspicua sunt, & verissima juxta
I. 2. Reg. c. 16., ubi Semei malediceret Da-
vidi, eumque virum Belial appellaret, &
regni invasorem, quem David increde-
bili

bili patientiâ sustinuit, neque permisit, ut ullus ei noceret, eumve reprehenderet.

ψ. 16. *Quoniam in te Domine speravi, tu exaudies me Domine Deus meus.*

Dat tres rationes, cur ita obsurduerit, & obmutuerit. Prima: utilius mihi putavi sperare in te Domine, quàm in propriâ meâ defensione. Non attendi, quanta illi falsa, & vana in me jactarent: sciebam enim audiri, & cognosci omnia à te, qui es justus judex, & reddes unicuique secundum opera sua; & quia in te speravi, tu liberabis me à labiis iniquis, & à linguâ dolosâ.

ψ. 17. *Quia dixi, nequando supergaudeant mihi inimici mei, & dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.*

Ratio altera: bonum est mihi, patienter sperare in ope Dei, ne fortè, si impatiens fuero, & reddam malum pro malo, Deus derelinquat me, & inimici mei super ruinâ meâ lætentur: neque id sinè causâ metuo; dum incipiunt nutare pedes mei, & ego inclino ad casum (quod factum est, dum fuit in periculo regni amittendi) inimici mei magna locuti sunt, comminantes mihi, & prædicentes extremum exitium.

ψ. 18.

ψ. 18. *Quoniam ego in flagella paratus sum, & dolor meus in conspectu meo semper.*

Tertia ratio : obsurdui, & obmutui, quia ob peccata mea paratus sum flagellari flagellis verborum, detractionum, imò verberum, & plagarum: nam peccatum, quod est causa continui doloris, semper animo obversatur.

ψ. 19. *Quoniam iniquitatem meam annuntiabo, & cogitabo pro peccato meo.*

Ideo in flagella paratus sum, quia agnosco, & confiteor me peccasse, & flagella commeruisse, & cogitabo pro peccato meo expiando. Pœnitens sollicitus sit pro expiatione peccati, & libenter accipiat occasiones à Deo oblatas patientiam exercendi.

ψ. 20. *Inimici autem mei vivunt, & confirmati sunt super me, & multiplicati sunt, qui oderunt me iniquè.*

Conatur Deum ad misericordiam inclinare: ego inter afflictiones patientiam servo, ac si surdus, & mutus essem; interim inimici mei alacres sunt, & exultant; robustiores, & fortiores evaserunt; creverunt etiam quoad numerum, qui oderunt me ob causam falsam.

ψ. 21.

ŷ. 21. *Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi, quoniam sequebar bonitatem.*

Verè oderunt me iniquè, nam detrahebant mihi, qui retribuiebant mala pro bonis, nempe Absolon filius, & Achitophel Consiliarius: imò, quod gravius est, detrahebant mihi, quia sincero corde, & bonâ voluntate cum omnibus agebam, & sic contrarius eram iniquis eorum operibus.

ŷ. 22. *Ne derelinquas me, Domine Deus meus, ne discesseris à me.*

ŷ. 23. *Intende in adjutorium meum Domine Deus salutis meæ.*

Concludit petendo protectionem. Ne deserat me gratia tua: tu enim es Dominus meus, qui me condidisti, & Deus meus, qui ad te, summum bonum, me fecisti: ne discesseris à me, tanquam ab inimico: sed potiùs ut pater diligenter incumbe in auxilium meum, tu, qui author es salutis meæ, & in quo solo confido.

Atque hic est sensus literalis hujus Psalmi; verùm cùm idem de Christo, cujus personam David gerebat, explicari potest, illum Christo breviter applicabimus.

Alia

Alia explicatio ejusdem Psalmi.

v. 1. Christus pro corpore suo loquitur, quod est Ecclesia, eique postulat liberationem.

v. 2. Dicit justè se petere Ecclesiae liberationem; quoniam sagittas iræ Dei, quæ ad illam pertinebant, in se suscepit.

v. 3. Describit passionem suam generatim, ob quam à plantâ pedis usque ad verticem capitis non fuit in eo sanitas. Quod autem dicit à facie peccatorum meorum, intelligitur de peccatis, non quæ ipse fecit, sed quæ in se punienda suscepit.

v. 4. Dicit, ideo in carne suâ non fuisse sanitatem à plantâ pedis usque ad verticem capitis: quoniam peccata, quæ suscepit expianda, tam multa sunt, & tam gravia, ut supergressa sint caput ejus multitudine suâ, & instar plumbi fuerint ob gravitatem suam.

v. 5. 6. 7. Hæc dicit pro corpore suo, deplorans corruptionem generis humani: quomodo quando quis dicit: doleo pedes, manus &c.; caput est, quod loquitur, non loquitur, quòd in se patiatur, sed quòd in membris.

v. 8. Hic incipit ordine recensere passionem

G

sionem

tionem suam: pertinent enim hæc verba ad orationem in horto habitam.

ψ. 9. & 10. Ad eandem orationem pertinent, in quâ desideravit calicem transire, & cœpit turbari, pavere, tædere, & inæstus esse. Et ut experiretur amaritudinem imminentis passionis, noluit virtutem, & lumen Divinæ consolationis in partem inferiorem influere; ita ut etiam Angelus de cælo apparuerit confortans eum.

ψ. 11. Hoc impletum est in Judâ amicis, & Judæis proximis, dum comprehenderunt eum.

ψ. 12. Hoc impletum est in Apostolis, qui fugerunt, & in Petro, qui sequebatur à longè. *Et vim faciebant &c.* hoc impletum est in Concilio Sacerdotum, sollicitè quærentium falsa testimonia, ut eum perderent.

ψ. 13. Ad idem concilium pertinet.

ψ. 14. & 15. Ad literam impleta sunt in Christo, qui coram Caiphâ primùm, deinde coram Pilato, & Herode nullam attulit defensionem, sed sicut agnus coram tondeute se obmutuit. Vide Isai. c. 53.

ψ. 16. Ad idem silentium pertinet: ideo enim siluit coram hominibus, quoniam
non

non tacebat coram Deo, à quo expectabat remunerationem, salutem populi sui.

¶. 17. Servavit Christus invictam patientiam, ne de impatientiâ gauderent inimici, qui, dum commovebantur pedes ejus, h. e. dum infirmitas ejus ad tempus ostendebatur, magna loquebantur super eum, dicentes. *Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissimus eum &c. Hunc invenimus subvertentem gentem nostram &c.*

¶. 18. Ad literam impletum est in flagellatione, colaphizatione, coronatione,

¶. 19. Dicit, se annuntiaturum peccatum suum, quod non fecit, sed expiandum suscepit; & sollicitum futurum pro eo penitus delendo, quod fecit, cum *peccata nostra pertulit in corpore suo super lignum.*
1. Petr. c. 2.

¶. 20. Hoc impletum est, cum Principes, & Sacerdotes, existimantes se jam victoriam obtinuisse, exultabant, & Crucifixo insultabant.

¶. 21. Quando videlicet pendenti in cruce dicebant: *Vah, qui destruis templum Dei &c. descendat nunc de cruce &c.*

¶. 22. Hoc disertis verbis in cruce Dominus locutus est, cum ait: *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? quasi dicat:*

si dereliquisti ad tempus quoad consolationem, non derelinquas quoad resurrectionem.

ψ. 23. *Non derelinquas in inferno animam meam, neque des sanctum tuum videre corruptionem; sed intende in adiutorium meum, ostendens mihi vias vite, & adimplens me letitiâ cum vultu tuo.*

PSALMUS XXXVIII.

Titulus, & argumentum: *In finem, ipsi Idithum, canticum David.*

Idithum, cui hic Psalmus ad canendum datus erat, fuit unus ex tribus principibus cantorum. l. 1. Paralip. c. 16. & l. 2. c. 5. Describit David vanitatem vite præsentis; hortatur ad spem in Deo collocandam, ad pacem servandam cum proximo; unde Psalmus hic in finem, seu semper canendus est.

ψ. 1. *Dixi, custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea.*

David sollicitus de vero bono non amittendo, firmiter decernit, magnâ in omnibus circumspeditione uti. Deliberavi, & statui considerare omnes actiones meas, ac potissimum custodire linguam, ex quâ pronum est oriri rixas, contentiones, iurgia &c.

ψ. 2.